

SEAT No. _____

[25]
E+9**SARDAR PATEL UNIVERSITY****B.com. Examination, IV th Semester**Saturday Date : 5-8-2023.Session: Morning, Time: 10:00 A.M. to 1:00 P.M.Subject/ Course Code: UB04CCOM51/21Subject/ Course Title: Fundamentals of Management Accounting**Total Weightage/Marks: 70**

Note: Figures the right indicates full marks of the question.

Que.1.(A). Define Management Accounting. Explain the functions of Management Accounting. (10)

(B). Write short note : Limitations of Management Accounting. (08)

OR

Que.1. Describe the difference between Management Accounting, Cost Accounting and Financial accounting. (18)

Que.2. From the following information of Durga Ltd., Prepare Cash Budget for three months ending 31st March 2022 of Durga Ltd. (17)

Month	Total Sales Rs.	Total Purchase Rs.	Wages Rs.	Factory Exp. Rs.	Administrative Exp. Rs.
November-21	2,40,000	1,40,000	56,000	24,000	30,000
December-21	2,00,000	1,20,000	64,000	22,000	32,000
January-22	3,20,000	1,60,000	72,000	26,000	34,000
February-22	4,00,000	2,00,000	68,000	30,000	35,000
March-22	3,60,000	1,80,000	76,000	32,000	38,000

Other information:

- (1). Cash on hand on 1st January 2022 is Rs. 2,50,000.
- (2). Assume 40% of total sale is cash sale and 10% of total purchases are cash purchases.
- (3). 50% of the sale are realised in the next month of the sale made and the rest in the next second month.
- (4). The period of credit allowed by creditors is one month.
- (5). Lag of the time in payment of wages $\frac{1}{4}$ month, Factory exp. $\frac{1}{2}$ month, Administrative exp. 1 month.
- (6). In February 2022 company has purchased a Machine of Rs. 1,60,000 by instalment system. Rs. 40,000 is payable on signing the agreement and remaining is to be paid in four quarterly instalment.
- (7). In March 2022, Rs. 10,000 interest on Debenture is to be paid.
- (8). A Rent of Rs. 5,000 is to be paid every month.
- (9). Income tax of Rs. 25,000 is to be paid in March 2022.

OR

Que.2. Rajkamal Ltd. Has given the following particulars relating to the production and (17)
cost at two different Production level.

	Production Capacity- 40%	Production Capacity-60%
Units Produced	60,000	90,000
	Rs.	Rs.
Materials Expenses	6,00,000	9,00,000
Labour Expenses	9,00,000	13,50,000
Other Variable Expenses	1,80,000	2,70,000
Electric Power Expense	3,00,000	3,60,000
Maintenance Charges	4,20,000	5,10,000
Indirect Labour Expenses	1,50,000	1,80,000
Rent	1,80,000	1,80,000
Insurance	30,000	30,000
Depreciation	1,50,000	1,50,000

From the above particulars, prepare a Flexible Budget. Showing total costs and cost per unit at 40%,60%,80% and 100% production capacity.

Que.3. (A). Define Cost Volume Profit Analysis and explain the assumption (08)
of Cost Volume Profit Analysis.

(B). Rahim Company has two plants which operating at 100% and 75% of (10)
their capacities respectively. The company is considering a proposal to
merge the two plants to optimize- available capacity. The following details
are available in respect of the two plants, regarding their present performance.

	Plant-1	Plant -2
Sales (Rs. In Lakhs)	200	75
Variable Cost (Rs. In Lakhs)	140	54
Fixed Cost (Rs. In Lakhs)	30	14

Find out:

- (1) The capacity at which the merged plant will break even.
- (2) The profit of merged plant working at 80% capacity.

OR

Que.3. (A). What do you mean by Break Even Point ? Explain utility of Break (10)
Even Point.

(B). The following are the information of Ami Ltd. (08)

Variable Cost Rs.8,00,000

Fixed Cost Rs. 2,40,000

Total Cost Rs.10,40,000

Sales (50,000 Units) Rs.10,00,000

Loss Rs.40,000

You are required to determine the (1) BEP (In Units and Rupees).

(2). P.V. Ratio.

(3) If company earn Rs.80,000 profit than find Margine of Safety.

Que.4. The standard material cost for 200 k.g. of Chemical X is made up of as follows: (17)

Chemical A 60 kgs. @ Rs.4 per kg.

Chemical B 80 kgs. @ Rs.5 per kg.

Chemical C 160 kgs. @ Rs.6 per kg.

In a batch, 1000 kg. of Chemical D were produced from a mix of:

Chemical A 280 kgs., at a cost of Rs.1176.

Chemical B 440 kgs., at a cost of Rs. 2112.

Chemical C 880kgs., at a cost of Rs. 5,720.

Calculate necessary Material Cost Variances.

OR

Que.4. For the production of one unit of a product, standard labour cost determined as follows: (17)

Skilled: 50 Hours @ Rs. 9 per hour.

Semi-Skilled: 60 Hours @ Rs. 5.25 per hour.

Un skilled: 70 Hour @ Rs.6 per hour.

During the period for the actual production of 100 units actual labour cost was as follows:

Skilled: 5100 Hours @ Rs.10.50 per hour.

Semi-Skilled: 5900 Hours @ Rs. 7.50 per hour.

Un skilled: 6500 Hour @ Rs.5.25 per hour.

Calculate necessary Labour Cost variances.

—————X—————

SEAT No. _____

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.com. Examination, IVth Semester[25]
07+E

Saturday, Date: 5 - 8 - 2023.

Session: Morning Time: 10:00 A.M. to 1:00 P.M.

Subject/ Course Code: UB04CCOM51/21

Subject/ Course Title: Fundamentals of Management Accounting

Total Weightage/Marks: 70

નોંધ: જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

પ્રશ્ન-૧.(અ).સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિની વ્યાખ્યા આપો. અને સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિના કાર્યોવર્ણવો. (૧૦)

(બ).ટૂંકનોંધ લખો: સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિની મર્યાદાઓ. (૦૮)
અથવા

પ્રશ્ન-૧.સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિ, પડતર હિસાબી પદ્ધતિ અને નાણાકીય હિસાબી પદ્ધતિ વચ્ચેનો તફાવત વિસ્તારથી સમજાવો. (૧૮)

પ્રશ્ન-૨.કુર્ગા લિ.ની નીચેની માહિતી પરથી ૩૧મી માર્ચ ૨૦૨૨ ના રોજ પૂરા થતા ત્રણ મહિના (૧૭) માટે રોકડ બજેટ તૈયાર કરો.

મહિનો	કુલવેચાણ રૂ.	કુલખરીદી રૂ.	મજૂરી રૂ.	કારખાના ખર્ચ રૂ.	વહીવટી ખર્ચ રૂ.
નવેમ્બર-૨૧	૨,૪૦,૦૦૦	૧,૪૦,૦૦૦	૫૬,૦૦૦	૨૪,૦૦૦	૩૦,૦૦૦
ડિસેમ્બર-૨૧	૨,૦૦,૦૦૦	૧,૨૦,૦૦૦	૬૪,૦૦૦	૨૨,૦૦૦	૩૨,૦૦૦
જાન્યુઆરી-૨૨	૩,૨૦,૦૦૦	૧,૬૦,૦૦૦	૭૨,૦૦૦	૨૬,૦૦૦	૩૪,૦૦૦
ફેબ્રુઆરી-૨૨	૪,૦૦,૦૦૦	૨,૦૦,૦૦૦	૬૮,૦૦૦	૩૦,૦૦૦	૩૫,૦૦૦
માર્ચ-૨૨	૩,૬૦,૦૦૦	૧,૮૦,૦૦૦	૭૬,૦૦૦	૩૨,૦૦૦	૩૮,૦૦૦

અન્યમાહિતી:

- (૧). ૧લીજાન્યુઆરી૨૦૨૨ ના રોજ હાથ પર રોકડ રૂ. ૨,૫૦,૦૦૦.
- (૨). એમ ધારોકે કુલ વેચાણના ૪૦% રોકડ વેચાણ છે અને કુલ ખરીદીના ૧૦% રોકડ ખરીદી છે.
- (૩). વેચાણના ૫૦% વેચાણ પછીના મહિના માં અને બાકીના બીજા મહિનામાં પ્રાપ્ત થાય છે.

(૪). લેણદારો પાસેથી એક મહિના ની શાખ મુદત મળે છે.

(૫). મજુરીની ચૂકવણીનો સમય ૧/૪ મહિનો, કારખાનાખર્ચ ૧/૨ મહિનો,

વહીવટીખર્ચ ૧ મહિનો છે.

(૬). ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૨ માં કંપનીએ રૂ.૧,૬૦,૦૦૦ નું મશીન હપ્તાથી ખરીદ્યું છે. કરાર પર સહી કરતી વખતે રૂ.૪૦,૦૦૦ ચૂકવવાના છે, અને બાકીની રકમ ચાર ત્રિમાસિક હપ્તામાં ચૂકવવાની રહેશે.

(૭). માર્ચ ૨૦૨૨ માં ડિબેન્ચર પર ૧૦,૦૦૦ વ્યાજ ચૂકવવાનું રહેશે.

(૮). દર મહિને રૂ.૫,૦૦૦ ભાડું ચૂકવવાનું રહેશે.

(૯). માર્ચ ૨૦૨૨ માં રૂ.૨૫,૦૦૦ નો આવક વેરો ભરવાનો છે.

અથવા

પ્રશ્ન-૨. રાજકમલ લિ. એ ઉત્પાદનની બે સપાટીએ ઉત્પાદન ને લગતી નીચેની વિગતો આપી છે. (૧૭)

	ઉત્પાદન ક્ષમતા - ૪૦%	ઉત્પાદન ક્ષમતા - ૬૦%
ઉત્પાદિત એકમો	૬૦,૦૦૦	૯૦,૦૦૦
	રૂ.	રૂ.
માલ સામગ્રીખર્ચ	૬,૦૦,૦૦૦	૮,૦૦,૦૦૦
મજુરીખર્ચ	૮,૦૦,૦૦૦	૧૩,૫૦,૦૦૦
અન્ય ચલિત ખર્ચો	૧,૮૦,૦૦૦	૨,૭૦,૦૦૦
વિજળી, પાવર, પાણી, સમારકામ ખર્ચો	૩,૮૦,૦૦૦	૪,૬૦,૦૦૦
	૪,૨૦,૦૦૦	૫,૧૦,૦૦૦
પરોક્ષ મજુરી ખર્ચ	૧,૫૦,૦૦૦	૧,૮૦,૦૦૦
ભાડું	૧,૮૦,૦૦૦	૧,૮૦,૦૦૦
વીમો	૩૦,૦૦૦	૩૦,૦૦૦
ઘસારો	૧,૫૦,૦૦૦	૧,૫૦,૦૦૦

ઉપરોક્ત વિગતો પરથી પરિવર્તનશીલ બજેટ તૈયાર કરો અને ૪૦%, ૬૦%, ૮૦% અને ૧૦૦% ઉત્પાદન ક્ષમતા એ કૂલ પડતર અને એકમદીઠ પડતર દર્શાવો.

પ્રશ્ન-૩(અ). પડતર-જથ્થા- નફા વિશ્લેષણની વ્યાખ્યા આપો અને પડતર -જથ્થા- (૦૮)

નફા વિશ્લેષણની ધારણા સમજાવો.

(બ). રહીમ કંપની પાસે બે પ્લાન્ટ છે જે તેમની ક્ષમતાના અનુક્રમે ૧૦૦% અને ૭૫% (૧૦)

એ કાર્યરત છે. કંપની બે પ્લાન્ટ ને મર્જ કરીને ઉપલબ્ધ ક્ષમતાનો મહત્તમ ઉપયોગ કરવાના એક પ્રસ્તાવ પર વિચાર કરી રહી છે. બન્ને પ્લાન્ટ ની હાલની કામગીરીના સંદર્ભમાં નીચેની વિગતો પ્રાપ્ત છે

	પ્લાન્ટ- ૧	પ્લાન્ટ-૨
વેચાણ (રૂ. લાખમાં)	૨૦૦	૭૫
ચલિત ખર્ચ (રૂ. લાખમાં)	૧૪૦	૫૪
સ્થિર ખર્ચ (રૂ. લાખમાં)	૩૦	૪૦

ગણતરી કરી શોધો:

- (૧) મર્જ કરેલ પ્લાન્ટ નું સમતુલ બિંદુ.
- (૨) ૮૦% ક્ષમતા પર કામ કરતા મર્જ કરેલ પ્લાન્ટનો નફો.

અથવા

પ્રશ્ન-૩(અ). સમતુલ બિંદુ એટલે શું? સમતુલ બિંદુની ઉપયોગિતા સમજાવો.

(૧૦)

(બ). અમી લિ. ની વિગતો નીચે મુજબ છે.

(૦૮)

ચલિતખર્ચ રૂ. ૮,૦૦,૦૦૦

સ્થિરખર્ચ રૂ. ૨,૪૦,૦૦૦

કૂલ પડતર રૂ. ૧૦,૪૦,૦૦૦

વેચાણ (૫૦,૦૦૦ એકમો) રૂ. ૧૦,૦૦,૦૦૦

ખોટ રૂ. ૪૦,૦૦૦

તમારે ગણતરી કરવાની છે:

(૧). સમતુલ બિંદુ (એકમો માં અને રૂપિયામાં).

(૨). પી.વી.રેશિયો.

(૩). જો કંપની રૂ. ૮૦,૦૦૦ નો નફો કમાય તો સલામતીનો ગાળો શોધો.

પ્રશ્ન--૪. એક રસાયણ X નું ૨૦૦ કિગ્રા માટે પ્રમાણ ભૂત પડતર નીચે મુજબનું બનેલું છે

(૧૭)

રસાયણ A ૬૦ કિગ્રા. , રૂ. ૪ પ્રતિ કિલો.

રસાયણ B ૮૦ કિગ્રા. , રૂ. ૫ પ્રતિ કિલો.

રસાયણ C ૧૬૦ કિગ્રા. , રૂ. ૬ પ્રતિ કિલો.

એક બેચમાં, ૧,૦૦૦ કિ.ગ્રા. રાસાયણ D નું ઉત્પાદન નીચેના મિશ્રણ માંથી બનેલ છે.

રસાયણ A ૨૮૦ કિગ્રા. રૂ.૧,૧૭૬ ફૂલ પડતરે.

રસાયણ B ૪૪૦ કિગ્રા. રૂ.૨,૧૧૨ ફૂલ પડતરે.

રસાયણ C ૮૮૦કિગ્રા. રૂ.૫૭૨૦ફૂલ પડતરે.

જરૂરી માલ સામાન વિચલનોની ગણતરી કરો.

અથવા

પ્રશ્ન-૪.ઉત્પાદનના એક એકમના ઉત્પાદન માટે, પ્રમાણ મજૂર પડતર નીચે મુજબ છે. (૧૭)

કુશળ: ૫૦ કલાક, રૂ. ૯પ્રતિ કલાક.

અર્ધ-કુશળ: ૬૦ કલાક, રૂ. ૫.૨૫પ્રતિ કલાક.

બિનકુશળ: ૭૦ કલાક, રૂ.૬પ્રતિ કલાક.

આ સમયગાળા દરમિયાન ૧૦૦ એકમોના ખરેખર ઉત્પાદન માટે ખરેખર ખર્ચ નીચે મુજબ હતો:

કુશળ: ૫૧૦૦ કલાક, રૂ.૧૦.૫૦પ્રતિ કલાક.

અર્ધ-કુશળ: ૫૯૦૦ કલાક, રૂ. ૭.૫૦પ્રતિ કલાક.

બિનકુશળ: ૬૫૦૦ કલાક, રૂ.૫.૨૫પ્રતિ કલાક.

જરૂરી મજૂરી ખર્ચ વિચલનો ની ગણતરી કરો.

— ૪ —

